

שעונו של בית המשפט

לא הוסיכים
בביקורת

קבע לי דיון הקראה בבית משפט השלום במחוז. הדיון בענייני תעבורה נקבע לשעה 09:00. **8:50:** כעורך דין הרוחש כבוד לבית המשפט ושעונו, אני מתייצב בשעה 08:50. אני עולה לאולם בו אמור להיערך הדיון ומחפש בכניסה את הרשימה ובה סדר ההופעה של התיקים.

אני מזהה את עצמי כאחד מ- 31 תיקים שנקבעו כולם לשעה... 09:00. המשמעות היא ששלושים תיקים לפחות לא יתקיימו במועדם.

9:10: נכנס התובע המשטרתי בליווי עוזרו ומזוודה. הוא ממקם את משרדו על שולחן התביעה באולם המשפט, פורש את התיקים, מניח שדכן, מניח מחורר, מניח בקבוק מים ומתחיל לקרוא בשמות הנאשמים ולנסות לסגור עמם דיל.

9:30: אני פונה לקלדנית בכדי שתקרא לשופט להיכנס כיוון שיש צדדים, או יותר נכון יש המון צדדים

ואפשר להתחיל. הקלדנית המתורגלת מסבירה לי כי השופט מחכה בלשכתו עד שהתובע המשטרתי יסיים את עבודתו ורק אז יחלו בדיונים עצמם.

09:55: כבוד השופט נכנס ומתחילים לדון.

12:10: מסתיים הדיון של אחרון המוזמנים שזומן לשעה 09:00. לא נורא, עיכוב קל של שלוש שעות. כנראה שזמנו של התובע המשטרתי יקר יותר ונחשב יותר מזמנם של יתר עורכי הדין המייצגים נאשמים.

הרהור

אז מי באמת מנהל את בתי המשפט? ואולי צודק התובע המשטרתי עת הוא משתמש באולם הדיונים בבית המשפט כמשרדו הפרטי (מבלי שניכנס לסוגיית האתיקה, ע"ע כלל 4 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית)), ובכך פותר את מצוקת המקום במשרדי משטרת ישראל?

12:25: יצאתי מכותלי בית המשפט לכיוון הרכב. מי מקדם את פניי? דו"ח חניה! ה"איזי פארק" שברשותי מסוגל להפעיל את עצמו עד לשלוש שעות חניה שזה קצת פחות מן הדרוש על פי שעוני בית המשפט.

יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך

היומן הלא דמיוני המפורט לעיל, הוא דוגמא אחת לכך שכבוד חייב להיות הדדי. הרצון שלנו, לעיתים, שלא להתעמת עם הבעיה עצמה (עומס בלתי סביר על בתי המשפט), לא פותר את הבעיה עצמה, בדיוק כפי שהימנעות מבידור היתרה שלנו בבנק לא תהפוך את המינוס לפלוס.

ההדחקה רק תעצים את הבעיה.

לעניות דעתי, על הנהלת בתי המשפט יחד עם לשכת עורכי הדין להילחם בתופעה בה זמנו של בית המשפט מחד

וזמנם של חלק מעורכי הדין מאידך, הופכים למשהו גמיש ואלסטי.

תקנות סדר הדין האזרחי מספקות מענה מצוין לכך - הוצאות משפט. בכל פעם שמי מהצדדים לא מגיע בשעה הנקובה - זה יעלה לו והוא ישלם. לצערי, בתי המשפט ממעטים להשתמש בכלי יעיל זה ומקבלים בסלחנות רבה מדי את אי העמידה במועדי הדיונים שנקבעו מראש.

אפשרות נוספת היא לנהוג על פי כללי "קופת חולים": לא הגעת בזמן לדיון? אנא עבור לסוף התור. הקפדה דווקנית של השופטים על קיום דיון בשעה המדויקת בה הוא נקבע, תייצר מצב בו הן הצדדים לדיון והן עורכי הדין ירחשו כבוד רב יותר למוסד בית המשפט.

בד בבד עם הקפדה זו, ראוי כי השופטים יחזירו כבוד אלינו, עורכי הדין, בכך שלא ייקבעו בלוח יותר מדיון אחד לאותה שעה. אין זה סביר ואין זה מכבד להגיע לאולם דיונים בו נקבעו 6 דיונים או יותר לאותה השעה.

חלק מהפתרון הינו גם טכני. קיימים מספר בתי משפט בהם לא מאפשרים כניסת בעלי דין למסדרון בית המשפט לפני השעה 08:30. במצב זה, חלק מהעומדים בתור לבידוק בטחוני המוזמנים לדיון בשעה 08:30, ומגיעים אף לפני הזמן לפתח בית המשפט, נאלצים להמתין לעיתים עשרים דקות ויותר להשלמת הבידוק הביטחוני עד שיותר להם להיכנס פנימה. בעיה זו יכולה להיפתר באופן מידי, על ידי הוראה כי הבידוק ייחל בשעה 08:00.

לטעמי, ביום בו ייכנסו כבוד השופט והקלדנית לאולם הדיונים בדיוק בשעה 08:30 או בשעה בה נקבע הדיון הראשון, ולא יהיו נוכחים הצדדים - והתובענה תימחק או לחילופין, תיפסקנה הוצאות משפט משמעותיות הן לטובת הצד המדייק והן לטובת אוצר המדינה, רק אז נדע כי השופטים, עורכי הדין ובעלי הדין - כולם עונדים את אותו שעון הזמן וכולם מחויבים לו.

עו"ד שימי קדוש

